

Aluehallituksen vaali ja puheenjohtajiston nimeäminen

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 12.05.2025 § 133
1825/00.02.00/2025

Valmistelija

vs hallintolakimies Aino Aurala

Aluehallituksen kokoonpano ja tehtävät

Hallintosäännön 8 §:n mukaan *aluevaltuusto valitsee aluehallituksen, jossa on 11 jäsentä. Aluevaltuusto nimeää valtuutettujen keskuudesta valituista jäsenistä aluehallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.*

Kokoonpanossa tulee noudattaa naisten ja miesten välisestä tasavaruudesta annetun lain 4a §:ää, jonka mukaan hyvinvointialueen toimielimessä, lukuun ottamatta aluevaltuustoa, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisestä syytä muuta johdu.

Hallintosäännön 3 §:n mukaan *aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hyvinvointialueen toimintaa johdetaan aluevaltuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian ja sen osana olevan palvelustrategian mukaisesti kokonaisuutena.*

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta, palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä.

Aluehallitus vastaa sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa asioiden valmistelusta aluehallituksen käsiteltäväksi.

Hallintosäännön 20 §:n mukaan aluehallituksen tehtävä on:

- 1) *vastata hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta;*
- 2) *vastata aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;*
- 3) *valvoa hyvinvointialueen etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää sen puhevaltaa;*
- 4) *edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastata hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta;*
- 5) *vastata hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta;*
- 6) *vastata hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen muiden tuottajien ohjauksesta ja valvonnasta;*

- 7) *huolehtia hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä;*
- 8) *huolehtia hyvinvointialueen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.*
- 9) *vastata järjestämisvastuun toteutumisesta;*
- 10) *päättää osakeyhtiön perustamisesta sekä osakkeiden ostamisesta;*
- 11) *päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta, jollei viran perustaminen kuulu lain tai hallintosäännön mukaan aluevaltuuston toimivaltaan;*
- 12) *päättää hyvinvointialuejohtajaa koskevista henkilöstöhallinnollista asioista, jollei hallintosäännössä toisin määrätä;*
- 13) *vahvistaa hinnat ja maksut aluevaltuuston vahvistamien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti, jollei hallintosäännössä toisin määrätä;*
- 14) *vastata tiedonhallinnan ja arkistotoimen järjestämisestä;*
- 15) *päättää hyvinvointialueen toimialojen erityislainsäädännössä edellytetyistä vastuuviranhaltijoista;*
- 16) *päättää hankinnoissa noudatettavista yleisistä perusteista ja hyväksyy hyvinvointialueen hankintasäännön;*
- 17) *päättää lainanotosta valtuuston talousarviossa tai erikseen tekemän päätöksen asettamissa rajoissa;*
- 18) *päättää valtuustokausittain lyhytaikaisen rahoituksen enimmäismäärästä;*
- 19) *valvoa ja vastata hyvinvointialuekonsernin kokonaisturvallisuudesta sekä valvoa, että turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt toimeenpannaan ohjeistusten mukaisesti;*
- 20) *käsitellä vuosittain potilas- ja sosiaalivastaavan selvitys.*

Aluehallitus voi edelleen delegoida päätösvaltaa johtosäännöllä. Mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella.

Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät

Hallintosäännön 4 §:n mukaan aluehallituksen puheenjohtajan tehtävänä on

1. *johtaa hyvinvointialuestrategian edellyttämää poliittista yhteistyötä;*
2. *johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;*
3. *vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii aluehallituksen ja -aluevaltuuston kytkemisestä valmistelu prosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;*
4. *vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut sekä myöntää hyvinvointialuejohtajalle*
 - *vuosiloman sekä muut lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvat virkavapaudet ja etuudet sekä*
 - *enintään kahden (2) kuukauden mittaisen palkattoman virkavapaan ja*
 - *hyväksyy virkamatkamääräykset sekä matka- ja kululaskut.*

Vaalikelpoisuus aluehallitukseen

Hyvinvointialueista annetun lain 78 § perusteella vaalikelpoinen aluehallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka toimii 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään rinnastuvassa tehtävässä;
- 3) hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa aluehallituksen käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle aluehallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisella hyvinvointialueella huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa sen edunvalvonnasta.

Enemmistön aluehallituksen jäsenistä on oltava muita kuin hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Päätösesitys

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto

1. toimittaa aluehallituksen vaalin; ja
2. nimeää jäsenistä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.